

Dainų šventė ir Ventspilis

Chorų sąjūdis ir chorinio dainavimo tradicijos Ventspilyje yra senos. Pirmąjį chorą 1870 m. subūrė Ventspilio latvių draugija. Choro dirigentas buvo mokytojas ir bažnyčios vargonininkas Indrikis Spruogis. Netrukus buvo suburti dar keli chorai, kurie mieste vadinami dirigentų vardais – Zylės, Tenderio ir Pažės. Jau pirmieji Ventspilio chorai užkėlė aukštą kartelę, atlikdami latvių kompozitorių Melngailio, Vytolio, Darzinio dainas. Darzinio „Nulaužtos pušys“ buvo ypač populiarį Ventspilio jaunimo daina.

Chorinės muzikos tradicija tarpukariu buvo dar labiau puoselėjama. Buvo steigiami nauji chorai, buvo daug miesto ugdymo įstaigų chorų. Keliems iš jų vadovavo žinomas kompozitorius ir pedagogas Artūras Sylis. Mieste nuolat vyko chorinės muzikos koncertai, kuriuose skambėjo ir originali latvių muzika, ir klasikinės muzikos kūriniai.

Taip pat ir sovietiniais metais Ventspilyje buvo keli chorai, folkloro kolektyvai, žinomi visoje Latvijoje, pavyzdžiui, „Līvzeme“, „Kaiva“, vadovaujami choro dirigentų Elvyros Salminios, Dzidros Kliavinios, vyrų choras „Zītars“, vadovaujamas Andro Rebhūno.

Dainų šventėse – chorų karuose – ventspiliečiai taip pat dalyvavo nuo pat pradžių. Išlikę žinių, kad 1888 m. III dainų šventėje dalyvavo „*Ventenieku*“ *vyrų choras*, vadovaujamas dirigento Janio Grynbergo, kurį sudarė 26 vyrai. Nuo tada Ventspilio chorai dalyvavo visose Latvijos dainų šventėse, ir visada keletas jų buvo minimi tarp geriausių.

Pirmąja dainų švente Ventspilyje galime laikyti Dainų dieną, surengtą 1910 m. rugpjūtį, kuri buvo susijusi su V dainų švente. Pirmoji Ventspilio ir jo apylinkės dainų šventė įvyko 1924 m. rugpjūtį. Nuo tada dideli ir žmones suvienijantys chorinės muzikos renginiai – dainų šventės, dainų dienos, chorų sąskrydžiai – vyko nuolat, kone kasmet. Keli pavyzdžiai:

1929. rugpjūčio 4 d. Ventspilio dainų šventė

1932. gegužės 29 d. Ventspilio apskrities dainų diena Piltenėje

1832. rugpjūčio 28 d. Ventspilio ir apylinkės II dainų šventė

1933. rugpjūčio 13 d. Dainų diena Ventspilio baptistų bažnyčioje

1934. birželio 23 d. Lyvių dainų diena Mazirbėje

1937. rugpjūčio 1 d. Pirmoji Ventspilio apylinkės dainų šventė Popėje

Dainų švenčių tradicija Ventspilyje ir apylinkėje išliko net ir sovietų okupacijos metu, pavyzdžiui:

1948. birželio 11d. Pirmoji tarybinė Ventspilio ir apylinkės dainų šventė

1957. birželio 20 d. Ventspilio rajono saviveiklos kolektyvų festivalis Popėje

1967. liepos 3 d. Tautos chorų sąskrydis Ventspilyje

1968. liepos 2 d. Jaunimo dainų ir šokių šventė Ventspilyje

Jau Atgimimo metu – 1990 m. rugpjūtį Ventspilyje vyksta tarptautinis chorų festivalis „Ventspils – 90“.

Reikia prisiminti, kad kažkada buvo miesto moksleivių chorų šventė – „Dainų rogutės“ – Ventspilyje ji vyko 20 metų: nuo 1965 iki 1985 m. Kiekvieni metai buvo skirti vienam kompozitoriui, ir šventės pabaigoje vyko to kompozitoriaus autorinis vakaras. Daugiausia vyko latviams kompozitoriams, tokiems kaip J. Ozolinis, J. Kaijākas, A. Žilinskis, A. Kalninis, G. Ramansas, O. Gravītis, I. Kalninis ir kt., skirti koncertai. Dėl Ventspiliui būdingų oro sąlygų tik dvejus metus buvo galimybė pasivažinėti rogutėmis.

Tarybiniais metais visuotinis, daugybės ventspiliečių dalyvavimas chorinio dainavimo sąjūdyje buvo būdas atsiriboti nuo oficialios ideologijos ir propagandos, dainuojant daugiausia latviškas dainas. Prisiminkime dviprasmiškai suvokiamas „Lūžusias pušis“.

Chorinio dainavimo tradicija Ventspilyje tebegyva, pastaraisiais dešimtmečiais steigiami nauji kolektyvai, keli pelnė tarptautinį pripažinimą, dalyvavo ir nuskynė laurus visose Latvijos dainų šventėse. Keitėsi laikai, švenčių repertuaras, dainininkų ir dirigentų kartos, bet kaip, dainuojame Dainų šventėje:*Daina gyvuos amžinai* (Valteris Kaminskis ir Imants Zieduonis).